

מסכת תמיד

סתם תמיד אליבא דמי הוא

ביומא (יד:): איתא אמר רב הונא מאן תנא, דסתם משנה דמסכת תמיד, "רבי שמעון איש המצפה" הוא, שהוא מוזכר לקמן בפרק ד' משנה א'. ולבסוף מסיק דמסכת יומא אזיל אליבא דרבי שמעון איש המצפה.

ובירושלמי יומא (דף י"ב ע"א) מבאר גם כן שסתם תמיד היינו ר"ש איש המצפה, ומקשה דהא מצאנו שהוא חולק על סתם משנה דתמיד, ומשני דסתם תמיד הוא כר"ש איש המצפה, רק היכי שמצינו שהוא חולק בהדיא על דבריהם, שם לא אזיל כוותי'.

תמיד - לשון יחיד

כתב בהקדמת הספר סמיכת חכמים (עמ"ס ברכות): ונקראת המסכתא תמיד לשון יחיד, לפי שהוא לשון הקרא [במדבר כ"ח ו'] עולת תמיד, והטעם לפי דקיימא לן שני תמידין צריכין להיות שוין במראה ובקומה כו', ולכן הם תאמי צביה, ושניהם נחשבין כאילו הם אחד.

ועוד נ"ל, לפי דקשה על קריאת שמם תמידין, כיון דאין בהם תמידיות, דאחד נעשה בבוקר ואחד בערב, והם בזמנם מתחלפים, אינו שייך לשון תמיד.

אמנם נ"ל לתרץ, על פי מה דאמרינן [במדרש רבה במדבר כ"א כ"א] לא לן אדם בירושלים ובידו עון, מה טעם, צדק ילין בה [ישעיה א' כ"א], צדיק ילין בה, הא כיצד תמיד של שחר היה מכפר על כל העבירות שעשה בלילה, ותמיד של בין הערבים היה מכפר על כל העבירות שעשה ביום. א"כ היו תמיד בלי חטא. ולכן קראם הכתוב תמיד אף שהיו שנים, כי לא קראם הכתוב תמיד על מהותם ומספרם, אלא על שם הפעולה היוצא מביניהם, שהיו תמיד בלי חטא ע"י פעולתם שעשו לכפרה.

ונ"ל עוד לבאר הלשון "תמיד", אע"פ שנעשה רק בבוקר ובערב. עפ"י דברי הגמרא במנחות [דף צ"ט ע"ב] דאמרי אפילו לא קרא אלא פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית, קיים לא ימוש ספר תורה מפ"ך והגית בו יומם ולילה. וכתב הגאון מהרש"א, ואף דכתיב [תהלים קי"ט קי"ז] ואשעה בחקך תמיד, זהו נקרא תמיד. ולפי זה שפיר נקרא הקרבן תמיד, כמו התורה שהיא תמידית דכתיב בה תמיד, וכתיב בה לא ימיש, אפילו הכי נקרא תמיד בקראו פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית, שהוא ענין תמידי שלא ישבותו העתים בבוקר ובערב, כמו בכל יום תמיד, ולא שפירושו תמיד בלי הפסק, והכי נמי גבי קרבן תמיד, נקרא כן על שם התמידות של כל יום עכ"ד.

עה"פ (שמות כט, לט): את הכבש האחד תעשה בבוקר, איתא באוה"ח הקדוש: ואומרו האחד נתכוון לומר, שהגם שלא הי' להם אלא כבש אחד בנמצא יקריבוהו בבוקר ואין כבש שני של בין הערבים מעכב, והנה אומרו האחד פירוש הגם שיש אחד ואין לו שני עכ"ל.